

171144

ภาควิทยนธ์ จันทรทอ : พัฒนาการเรื้อมอันเร (DEVELOPMENT OF REUM AN-RE)

อาจารย์ที่ปรึกษา : ศาสตราจารย์ ดร. สุพล วิรุฬห์รักษ์

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม : รองศาสตราจารย์ ปราณี วงษ์เทศ 256 หน้า

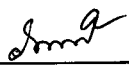
ISBN 974-17- 69 73 - 3

วิทยานิพนธ์เรื่องพัฒนาการเรื้อมอันเรมัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงความเป็นมา พัฒนาการ และการปรับเปลี่ยนรูปแบบของการแสดงเรื้อมอันเรจากอดีตถึงปัจจุบันที่ปรับปรุงมาจากการละเล่น พื้นบ้านโลัดอันเรของกลุ่มชาติพันธุ์เขมรจังหวัดสุรินทร์ โดยกำหนดกรอบการศึกษาออกเป็น 2 ส่วน คือ 1) ศึกษาถึงความเป็นมาของโลัดอันเร (เด่นสาก) ที่มีความสัมพันธ์กับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม 2) ศึกษาถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบของเรื้อมอันเร (จังหวัดสาก) ที่ประดิษฐ์ขึ้นมาใหม่จากการเล่นโลัดอันเร ดั้งเดิม ผลการศึกษาพบว่า

1. โลัดอันเร เป็นการละเล่นพื้นบ้านตามประเพณีเดือนแฉฉัด (เดือน 5) ของกลุ่มชาติพันธุ์ เขมรที่มีความสัมพันธ์กับความเชื่อที่เป็นข้อห้ามให้เล่นปีละ 1 ครั้ง มีบทบาทหน้าที่ทั้งต่อปัจเจกบุคคลและ ต่อสังคมโดยรวม การเล่นโลัดอันเรจะแสดงออกในการกระโดด เต้น รำอย่างอิสระเต็มที่ เป็นการผ่อนคลายความตึงเครียดจากการปฏิบัติภารกิจและต้องรักษาขนบจารีตปฏิบัติอย่างเคร่งครัด (โดยเฉพาะ ผู้หญิง) การแสดงออกจึงเป็นลักษณะขบถข้อห้ามตามประเพณีและยังมีบทบาทในการสร้างความ สมานฉันท์ในชุมชนอีกด้านหนึ่ง ในโลัดอันเรยังพบอีกว่ามีเอกลักษณ์ที่แสดงออกทางกิริยาท่ารำเด่นที่ เรียกว่า “จังหวัดสาก” อยู่ 3 ลักษณะ คือ 1) การเข้าสากมี 2 แบบ คือ จิงมุย (ขาเดียว) จิงปรี (2 ขา) 2) ลีลาเข้าสาก มี “เรื้อมจ๊ะฮะบ๊ะจ๊ะ” (รำหมดตัว) “เรื้อมจ๊ะฮะจ๊ะ” (รำด้านลม) 3) รำรอบสาก แบ่งออกเป็น กิริยามือจับ 2 แบบ คือ ช้างก๊อดไค (จับกอดนิ้ว) ตะเปียนไค (จับขั้วนิ้ว) และการทรงตัวมี 2 แบบ คือ “ปัญจัญญ์” (สับเท้าชิด) “จัญเจ็ญญ์” (โพยขา) ซึ่งเอกลักษณ์ในโลัดอันเรได้ส่งผ่านไปยังเรื้อมอันเรในช่วง ต่อมา

2. เรื้อมอันเร เป็นชุดการแสดงที่ประดิษฐ์ขึ้นมาจากโลัดอันเรและได้เข้าไปเป็นฉากหนึ่งใน งานแสดงของช้างตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 จนถึงปัจจุบัน การศึกษาพบว่าการปรับเปลี่ยนรูปแบบ 4 ช่วงใหญ่ ๆ คือ 1) การปรับเปลี่ยนให้เป็นศิลปะการแสดง ได้เลือกเอามาเพียง 3 จังหวัด คือ จิงมุย จิงปรีและมะโลัด ไค และยังคงเอกลักษณ์ดั้งเดิมของโลัดอันเรทั้ง 3 ลักษณะไว้ 2) การหยิบยืมรูปแบบของศิลปะการแสดง ด้วยการนำเอาลีลาทางนาฏศิลป์แบบกรมศิลปากรเข้ามาผสมเพิ่มท่ารำอีก 2 จังหวัด คือ ท่าออก (จิงปรี ข้าง) และกัจปกา (เต็ดดอกไม้) แต่ยังคงเอกลักษณ์บางอย่างในโลัดอันเรอยู่ 3) การปรับปรุงท่ารำให้มีแบบ แผนทางนาฏศิลป์ด้วยการปรับลีลาท่ารำให้อ่อนช้อย ประณีตตามเกณฑ์มาตรฐานของศิลปะการแสดง อย่างที่กรมศิลปากรกำหนด ได้เพิ่มท่าปะกุ่มกรู (ไหว้ครู) และท่าเชือกม เรียบเรียงเพลงที่มีอยู่หลายทำนอง ให้เป็นเนื้อเดียวกันเพื่อให้การแสดงลื่นไหลไม่หยุดชะงัก ตัดเอกลักษณ์บางอย่างในโลัดอันเรออกไปนำ เอกลักษณ์เฉพาะมาปรับลีลาให้มีกิริยาอ่อนช้อย ประณีตขึ้น 4) การแตกหน่อต่อแขนงและแปลงรูป เกิด จากนโยบายทางการศึกษาและวัฒนธรรมที่มุ่งเน้นส่งเสริมนาฏศิลป์พื้นเมืองอีกทั้งนโยบายการท่องเที่ยว ส่งผลให้เกิดรูปแบบเรื้อมอันเรขึ้นมา 3 แบบ คือ แบบดั้งเดิม (จังหวัดสาก) แบบครุนาฏศิลป์ (รำสาก) และแบบประยุกต์ (ลู้ดอันเร)

ภาควิชา นาฏศิลป์
สาขาวิชา นาฏศิลป์ไทย
ปีการศึกษา 2547

ลายมือชื่อนิสิต 
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา 
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม 

4286955935 : MAJOR THAI DANCE

Keyword : REUM AN-RE / DEVELOPMENT/FORMAT CHANGES

BHAGAWIN CHANTONG : DEVELOPMENT OF REUM AN-RE THESIS ADVISOR : PROF.
SURAPONE VIRULRAK, Ph.D THESIS CO-ADVISOR : ASSO.PROF. PRANEE WONGTHES,
256 pp. ISBN 974 – 17- 69 73 – 3

This thesis aims to study the development and transformation of Reum An-re performance from the Lod An-re folk dance of the Khmer ethnic group in Surin Province. The study is divided into two parts: 1) The development of Lod An-re (Ten Sark) in relation to its social and cultural contexts. 2) The transformation of Reum An-re (Jangwa Rum Sark), from the traditional Lod An-re performance. The findings in this study are:

1. Lod An-re is a Khmer ethnic group's folk dance of the Duen Khae-jad (the 5th month) celebration. Prescribed by their taboo, this dance can only be performed once a year. It performs important roles and functions for both the individuals and the community. Lod An-re's free dancing steps dance provide an escape from the stresses of their daily obligations and a strict adherence to tradition (especially for women). The dance is, in effect, a rebellion to the traditions and taboos as well as a means to form social bonds among the community members. There are three dance steps in the unique "Jangwa Rum Sark" of Lod An-re dance: 1) Two styles of Khao Sark dance steps, Jeung Mui (dancing on one leg) and Jeung Pir (dancing on two legs). 2) Two styles of Khao Sark dance gestures, "Reum Jakabut" (a complete turn) and "Reum Jajeh" (against the wind). 3) Two styles of finger movements in Rum Robsark dance, Sang Goddai (pressing the fingers together) and Ta-puen-dai (crossing the fingers). Two unique Lod An-re postures that have subsequently been passed on to Reum An-re are Pan Chod (pulling one foot close to the other) and Jan Terd (standing on one's toes).

2. Reum An-re is a reconstruction of Lod An-re dance that has been incorporated into the Elephant Show since 1960. This study found that there are four major phases of Reum An-re transformation. 1) The performing art transformation phase. Only three Lod An-re steps -- Jeung Mui, Jeung Pir, and Malopdong -- and their original unique styles are selected and retained. 2) The formal dance styles incorporation phase. The Fine Art Department's dance styles were incorporated, resulting in two additional dance steps of Tha Ok (slow Jeung Pir) and Katpaka (flower picking). Some of the Lod An-re unique styles were retained. 3) The refinement phase. More elegant and formal dance styles in the standardized Fine Art Department's tradition were added; two of them are the Pakumkru (paying respect to the teacher) and Tha Cheum steps. Different original melodies were combined together to allow uninterrupted performance. A number of unique Lod An-re styles were eliminated while others were further refined. 4) The expansion and transformation phase following the changes in the government's educational, cultural and tourism policies that put strong emphasis on the elevation of the folk performance status. At present, there are three styles of Reum An-re: the traditional style (Rum Sark dance steps), the formal style (Rum Sark), and the applied style (Lod An-re).

Department of Dance

Student's signature

Bhagawin

Field of study Thai theatre and Dance

Advisor's signature

Surapone Virulrak

Academic year 2004

Co-advisor signature

Pranee Wongthes